

Coronavirusetts följdffekter för handeln

Snabbenkät bland Svensk Handels medlemsföretag: Svar från 904 handlare, varav 587 detaljhandlare och 317 parthandlare den 29-31 mars 2020.

Undersökningen ger en indikation på hur det såg ut i parti- och detaljhandeln under angivna datum. Den närmaste tidens utveckling är svårbedömd för handlarna och det finns osäkerhet där skattningar har gjorts för hela handeln. Urvalet av företag har dragits slumpmässigt och fördelningen av svarande företag motsvarar i stort hur samtliga företag är fördelade.

Sammanfattning av läget 29-31 mars

Många företag klarar max två månader under rådande omständigheter. Inom *sällanköpsvaruhandeln* är det nästan 30 procent av företagen som bedömer att de bara kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader till, under rådande omständigheter. Endast vart femte företag (21 procent) bedömer att de kan bedriva verksamhet längre än 6 månader under rådande omständigheter. I *dagligvaruhandeln* är motsvarande siffror 8 respektive 50 procent av företagen. I *partihandeln* uppger 20 procent av företagen att de kan fortsätta att bedriva verksamhet i max 2 månader till under rådande omständigheter.

Likviditetsproblemen har tilltagit för andra veckan i rad. 58 procent av detaljhandlarna (53 förra veckan och 50 för två veckor sedan) och 51 procent av partihandlarna (43 förra veckan och 34 för två veckor sedan) uppger sig ha finansierings- eller likviditetsproblem till följd av coronaviruset.

Omsättningen fortsatt jättelåg

- Inom *sällanköpsvaruhandeln* noterar 49 procent (46) en minskad omsättning med *minst 40 procent* jämfört med samma vecka förra året. 26 procent (28) har minskad omsättning med minst 60 procent. Cirka 10 procent av företagen har tappat mer än 80 procent i omsättning.
- Bland *dagligvaruhandlare* noterar 21 procent av företagen minskad omsättning med minst 40 procent. Knappt hälften av dagligvaruhandlarna noterar ökad omsättning.
- 33 procent (32) av *partihandlarna* rapporterar minskad omsättning med *minst 40 procent* jämfört med samma vecka förra året. 19 procent (17) har minskad omsättning med minst 60 procent. 18 procent noterar ökad omsättning.

Störningar i varutillförseln har tilltagit. Den senaste veckan har störningar i varutillförseln drabbat 61 procent av detaljhandlarna (53 procent förra veckan och 51 för två veckor sedan) Bland partihandlare är motsvarande siffra 65 procent (61 procent förra veckan och 54 för två veckor sedan).

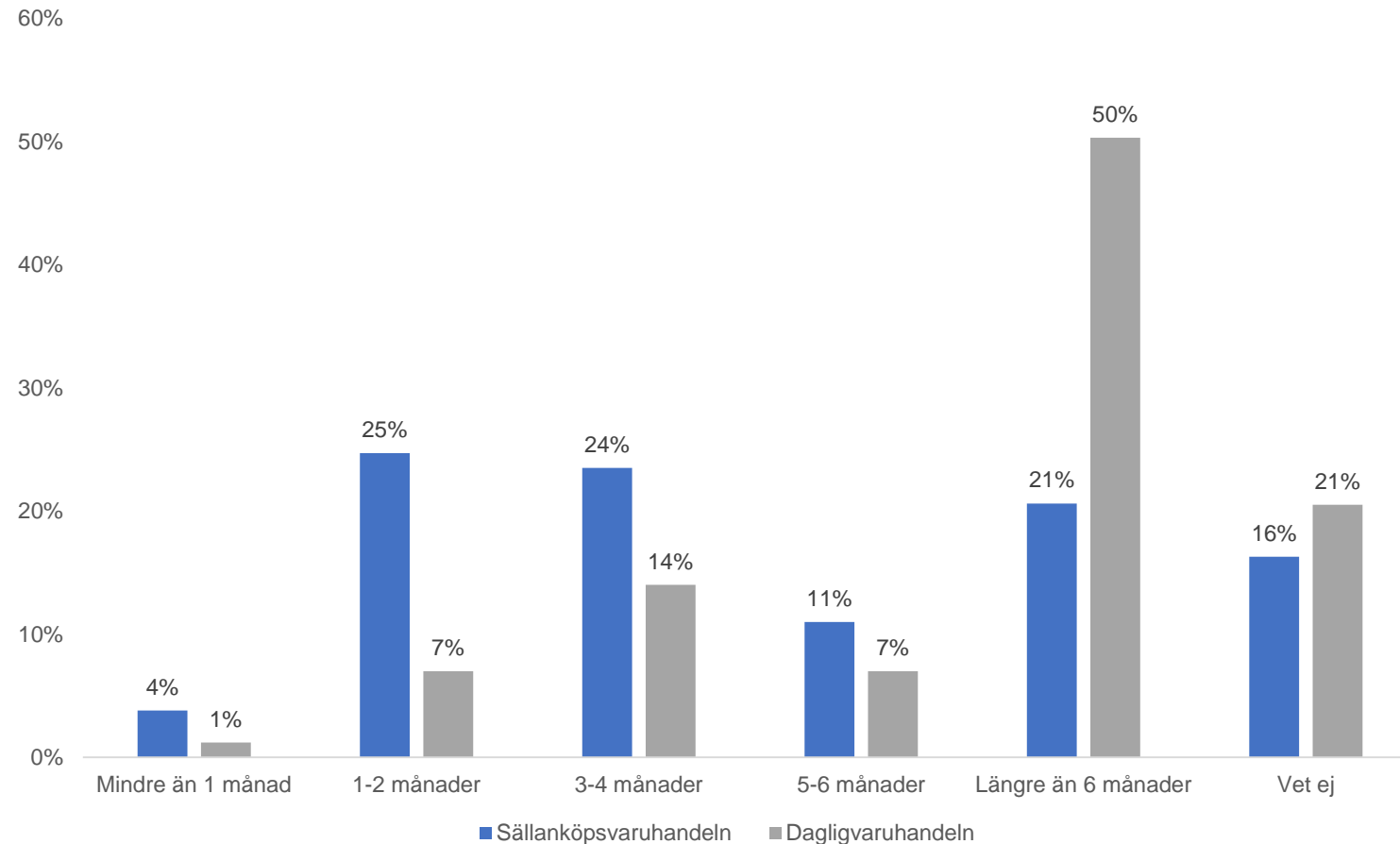
65.000 jobb i handeln som helhet står på spel och runt 150.000 anställda kan få arbeta färre timmar

- I *detaljhandeln* räknar 65 procent (61) av företagen med att minska bemanningen. För hela detaljhandeln motsvarar detta att 30.000 jobb försvinner, varav huvuddelen inom sällanköpsvaruhandeln. Därtill väntas 65.000 personer beröras av färre efterfrågade arbetstimmar. Här finns bland annat de anställda som kommer att korttidspermitteras.
- I *partihandeln* räknar 63 procent (63) av företagen med att minska bemanningen. För partihandeln som helhet motsvarar detta att 35.000 jobb försvinner. Därtill väntas 85.000 personer beröras av färre efterfrågade arbetstimmar (bland annat korttidspermittering).

Osäkerheten om den framtida utvecklingen är stor bland handlare, vilket också gör att skattningarna för hela handeln är behäftade med osäkerhet. Jämfört med förra veckan indikerar svaren en något mindre dålig utveckling för detaljhandeln och en ytterligare något sämre för partihandeln. Trots att fler stödåtgärder presenterats sedan förra mätningen är bedömningarna i stort sett lika dystra. De tre frågeomgångar vi hittills genomfört indikerar sammantaget att det är runt 70.000 jobb som handlarna i nuläget bedömer står på spel.

Svar från detaljhandeln

Ungefär hur länge bedömer du att ert företag kan fortsätta att bedriva verksamhet givet rådande omständigheter och era hittills vidtagna och planerade åtgärder?

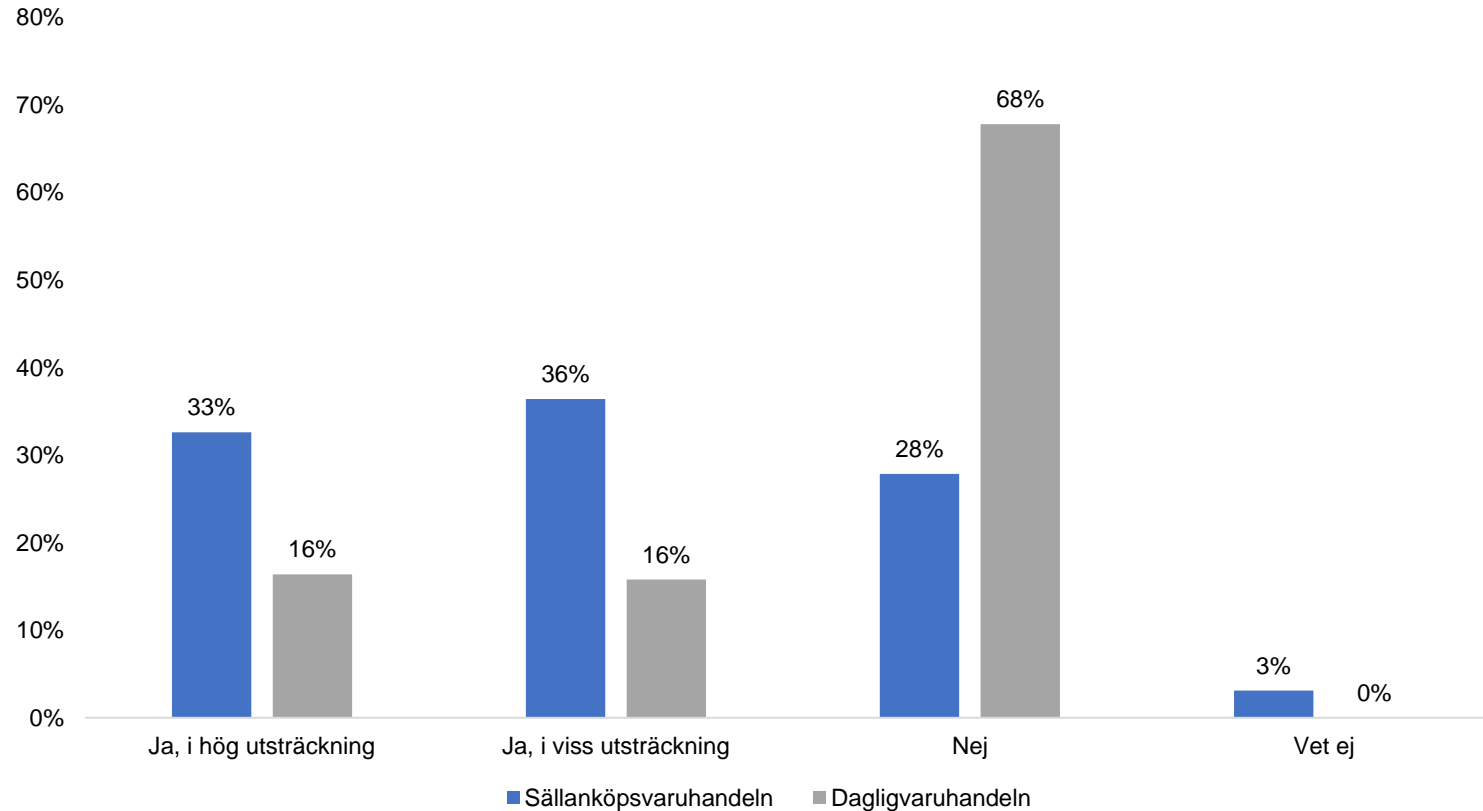

Inom *sällanköpsvaruhandeln* är det nästan 30 procent av företagen som bedömer att kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader under rådande omständigheter. Endast vart femte företag (21 procent) bedömer att de kan bedriva verksamhet längre än 6 månader under rådande omständigheter.

I *dagligvaruhandeln* är motsvarande siffror 8 respektive 50 procent av företagen.

Osäkerheten är samtidigt stor i både dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln, där 21 respektive 16 procent av företagen svarar *Vet ej* i dagsläget.

Har ni upplevt finansierings- eller likviditetsproblem på grund av coronaviruset?

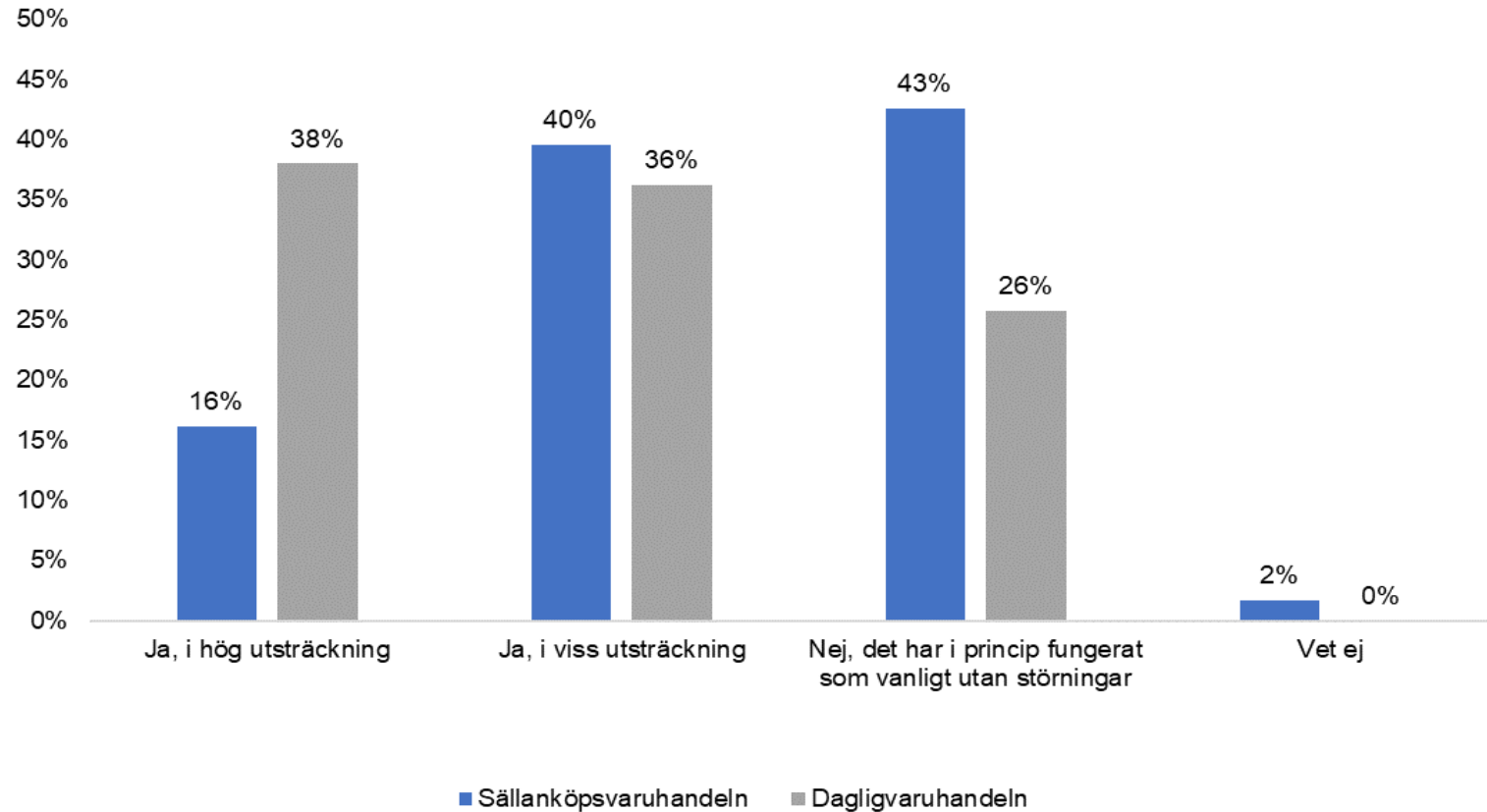
Störst problem med sin finansiering och likviditet har *sällanköpsvaruhandeln*, där sammantaget 69 procent (58) uppger problem i viss eller hög utsträckning. Bland delbranscherna är det kläder och skor samt heminredning och möbler som har hög andel med likviditetsproblem.

I *dagligvaruhandeln* är det framför allt servicehandeln som har problem.

Sammanlagt noterar 58 procent (53) av *detaljhandlarna* i viss eller hög utsträckning problem med sin finansiering eller likviditet.

Not. Föregående mätning inom parentes

Har ni råkat ut för störningar i varutillförseln på grund av coronaviruset den senaste veckan?

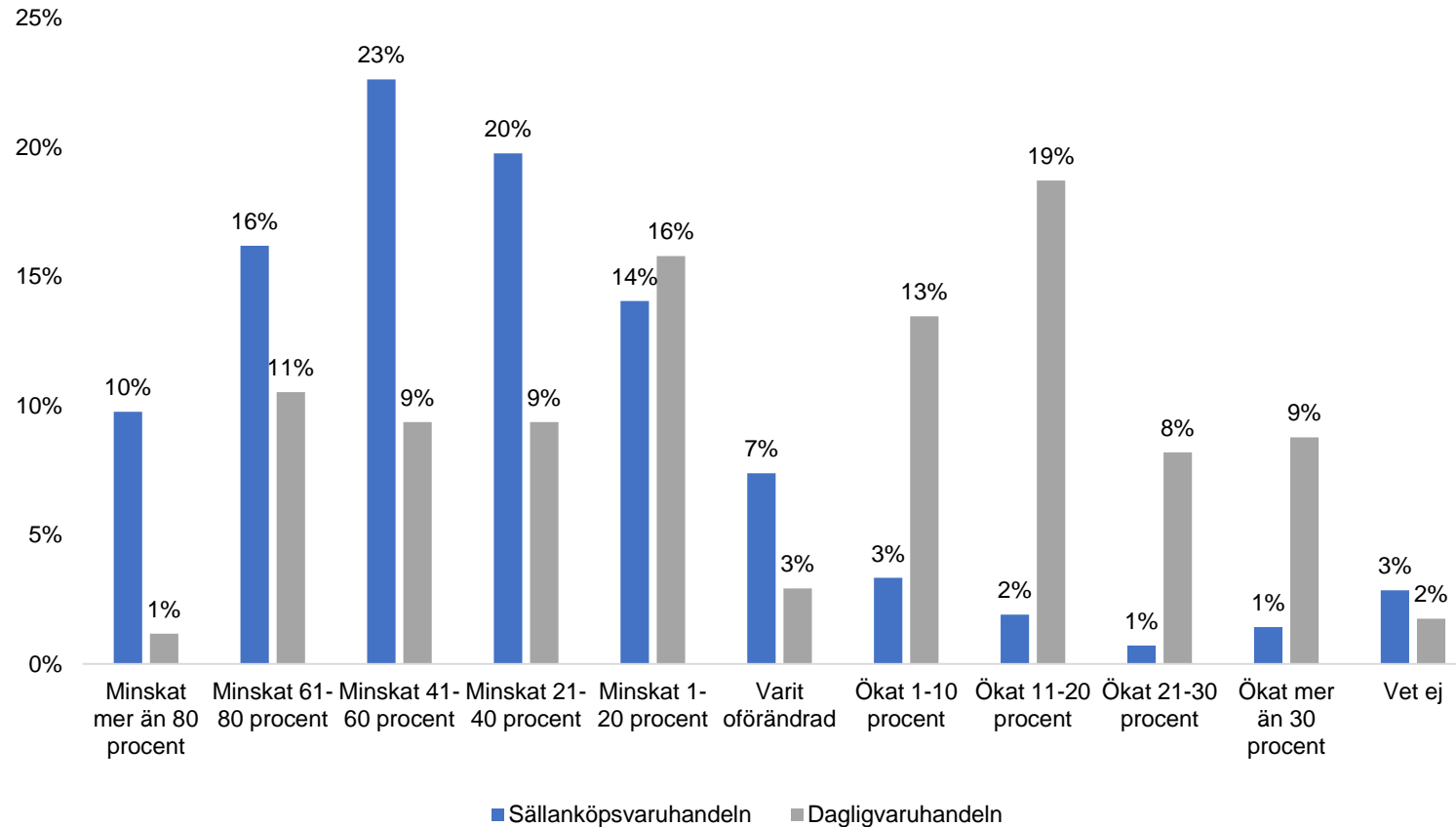
Mest störningar i varutillförseln rapporterar *dagligvaruhandeln*, där sammantaget 74 procent (71) uppger störningar i viss eller hög utsträckning.

I *sällanköpsvaruhandeln* är det sammantaget 56 procent (48) som uppger störningar i viss eller hög utsträckning. Delbranschen kläder och skor har många företag som rapporterar störningar.

Sammantaget noterar 61 procent (53) av *detaljhandlarna* i viss eller hög utsträckning störningar i varutillförseln.

Not. Föregående mätning inom parentes

Hur har er totala försäljning förändrats den senaste veckan jämfört med motsvarande vecka förra året?

Raset i omsättning är som störst inom *sällanköpsvaruhandeln*. 49 procent av företagen (46) har upplevt en minskad omsättning med mer än 40 procent. För 26 procent av företagen (28) har omsättningen minskat med mer än 60 procent.

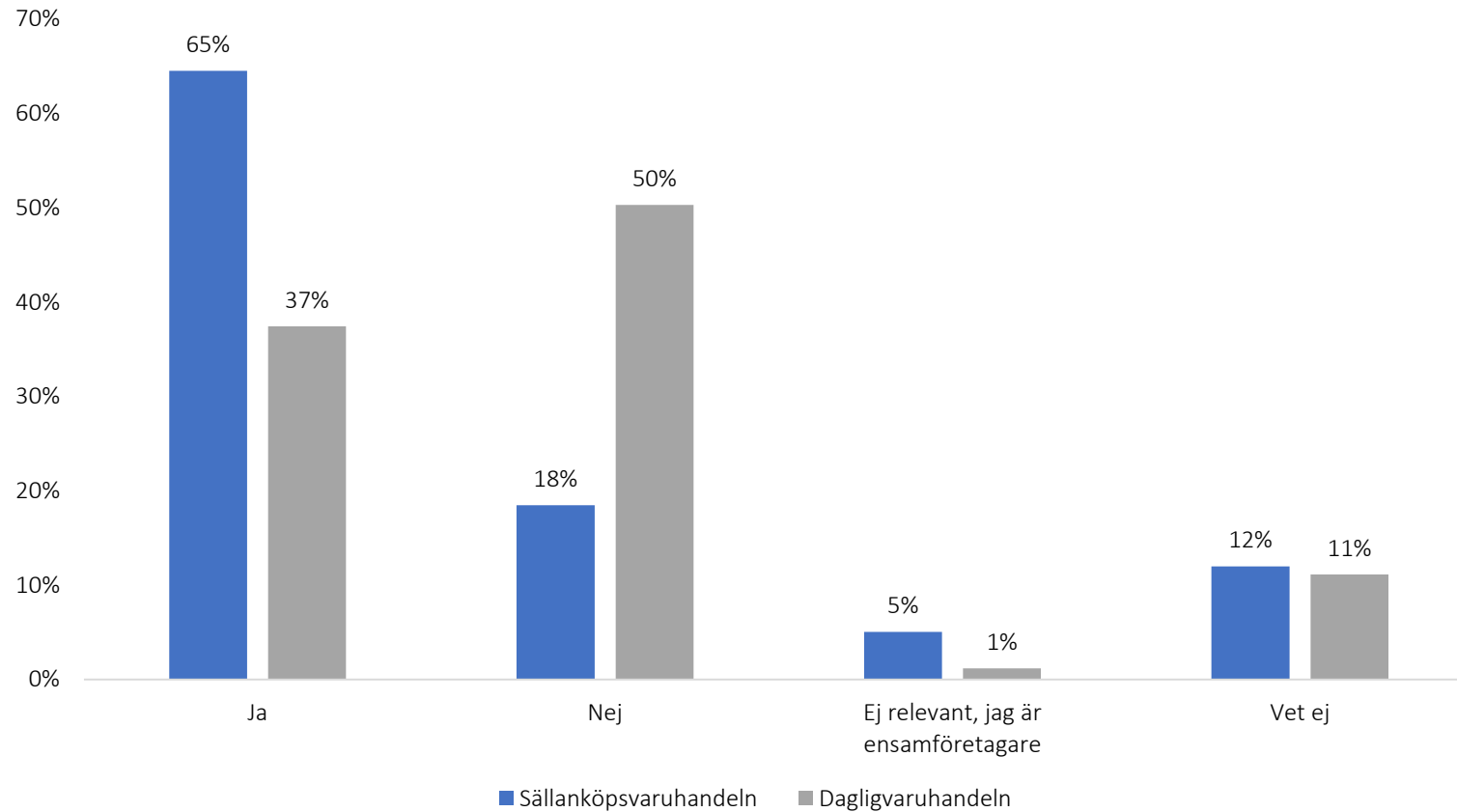
I *dagligvaruhandeln* ingår förutom livsmedelsaffärerna även servicehandeln. Det är framför allt de sistnämnda, samt livsmedelsbutiker inriktad på gränshandel som upplevt stora fall i omsättningen. 21 procent av företagen har upplevt minskad omsättning med mer än 40 procent. Knappt hälften av företagen anger ökad omsättning.

Sammantaget noterar 41 procent av *detaljhandlarna* (44) en minskad omsättning med minst 40 procent jämfört med samma vecka förra året.

Det är enbart 19 procent av företagen (14) som noterar ökad omsättning, varav flertalet är livsmedelshandlare.

Not. Föregående mätning inom parentes

Har ni redan minskat, eller räknar ni med att minska bemanningen i ert företag med anledning av coronaviruset och dess följd effekter?

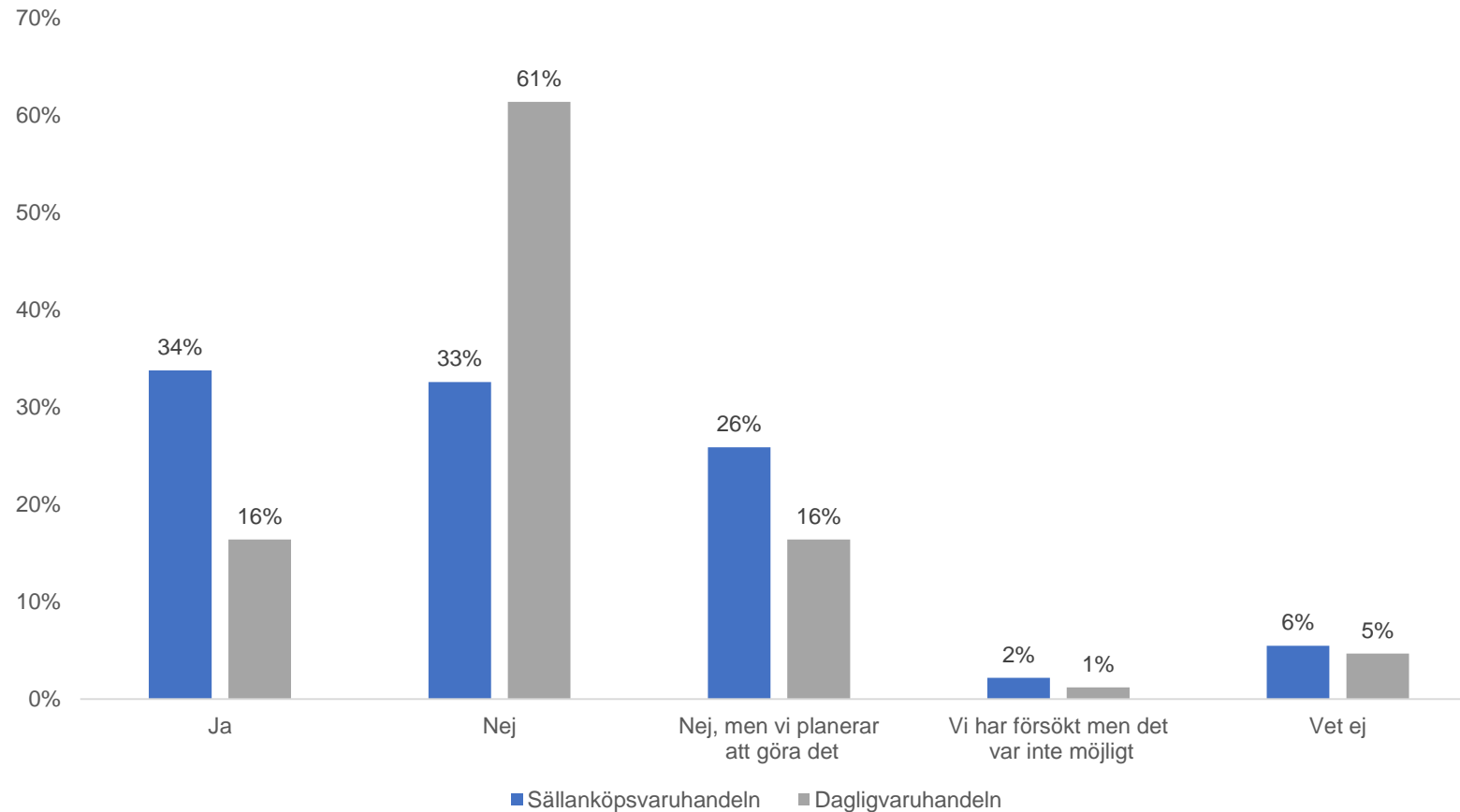

Bland Svensk Handels medlemsföretag inom *detaljhandeln* är det i genomsnitt 57 procent som räknar med att minska bemanningen med anledning av coronavirusets följd effekter (65 procent av företagen inom sällanköp och 37 procent av företagen inom dagligvaruhandel). Vi frågar också om hur många personer de räknar med att minska personalstyrkan samt hur många av kvarvarande anställda som kommer att få arbeta färre timmar.

När enkätsvaren räknas upp till att gälla *hela detaljhandeln* så motsvarar detta att drygt 30.000 jobb försvinner, och att därutöver 65.000 personer kommer att beröras av färre arbetstimmar. I den senare gruppen återfinns bl.a. de som kommer att korttidspermitteras enligt de nya reglerna om korttidsarbete.

Bland de företag som räknar med minskad bemanning berörs ungefär en tredjedel av personalstyrkan av uppsägningar och två tredjedelar av färre timmar.

Använder ni er av den nya möjligheten till så kallat korttidsarbete (korttidspermittering) för att reducera personalkostnader och minska arbetad tid?

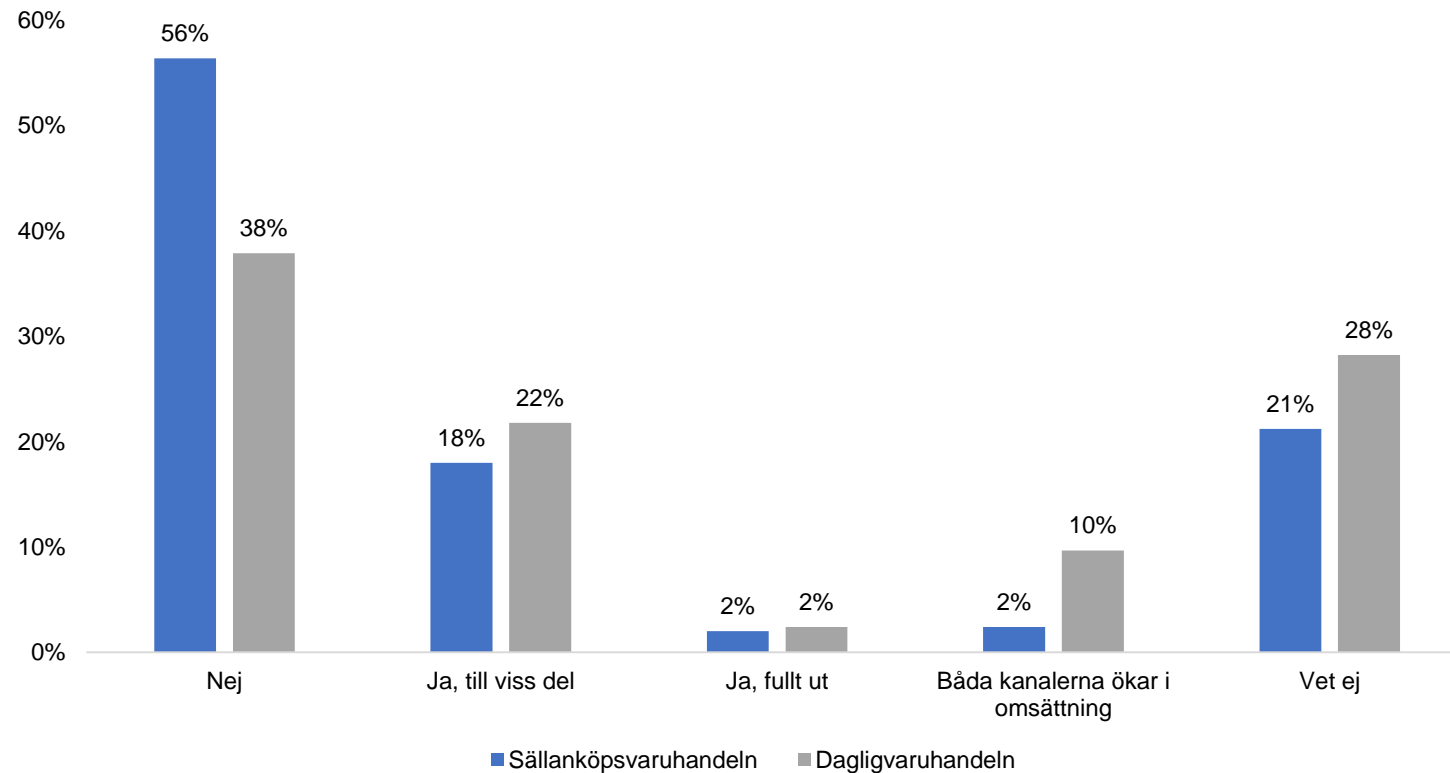
Det är i huvudsak *sällanköpsvaruhandeln* som använder sig av korttidsarbete. 60 procent av företagen använder eller planerar att använda sig av korttidsarbete.

I *dagligvaruhandeln* är det totalt 33 procent av företagen som använde eller planerar att använda sig av korttidsarbete. I huvudsak gäller detta servicehandeln.

En mindre grupp företag har försökt, men upptäckt att det inte varit möjligt för dem att använda sig av korttidsarbete.

Fråga till handlare som bedriver både butiks- och e-handel:

Upplever du att (eventuellt) ökad e-handelsförsäljning kompenserar för minskad butikshandel?

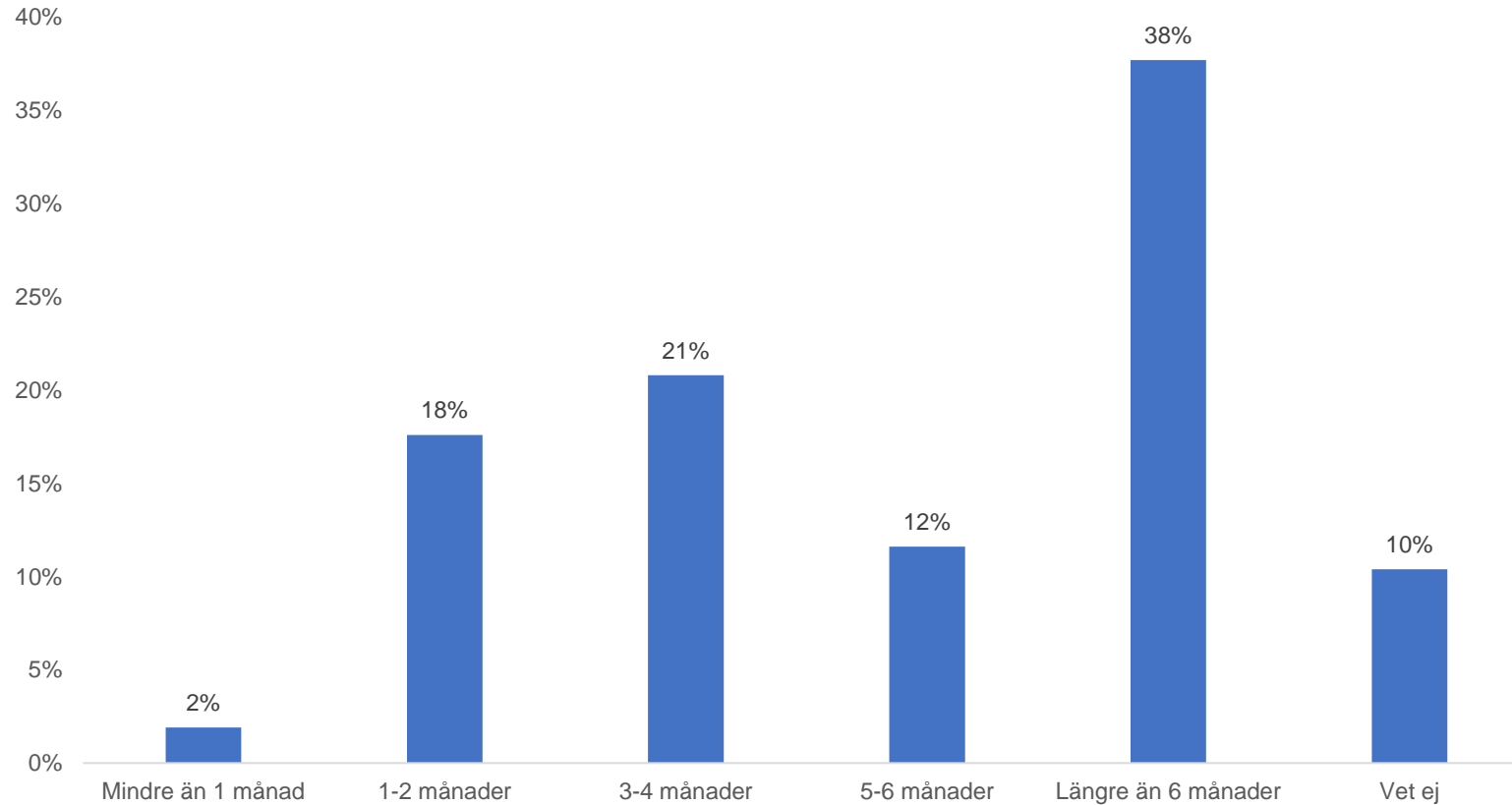

Bland de *sällanköpsvaruhandlare* som bedriver försäljning både i butik och via nätet uppger en tydlig majoritet (56 procent) att den, i förekommande fall, ökande e-handeln inte kompenserar för minskad butikshandel. 18 procent uppger att ökad e-handel till viss del kompenserar för minskad butiksförsäljning.

Inom *dagligvaruhandeln* är det också vanligast (38 procent) att e-handeln inte kompenserar för minskad butiksförsäljning. Här finns många specialiserade livsmedelsbutiker och delar av servicehandeln. 22 procent av företagen anser att ökad e-handel delvis kompenserar för minskad butiksförsäljning. 2 procent anger att ökad e-handel fullt ut kompenserar för minskad butiksförsäljning, medan 10 procent uppger att omsättningen ökar i båda försäljningskanalerna.

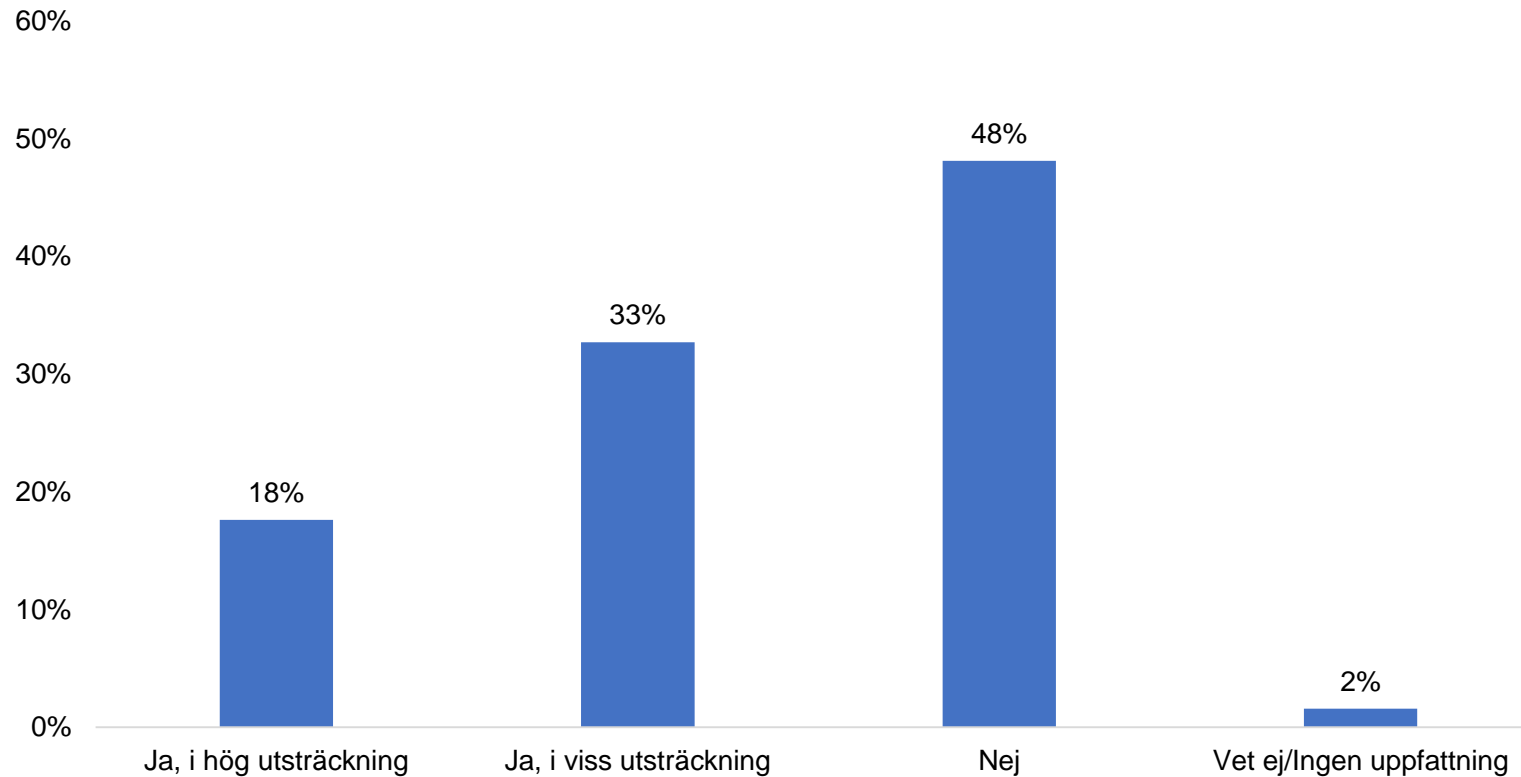
Svar från partihandeln

Ungefär hur länge bedömer du att ert företag kan fortsätta att bedriva verksamhet givet rådande omständigheter och era hittills vidtagna och planerade åtgärder?

Inom *partihandeln* är det 20 procent av företagen som bedömer att de bara kan fortsätta att bedriva verksamhet i högst 2 månader under rådande omständigheter. Knappt fyra av tio företag (38 procent) bedömer att de kan bedriva verksamhet längre än 6 månader under rådande omständigheter.

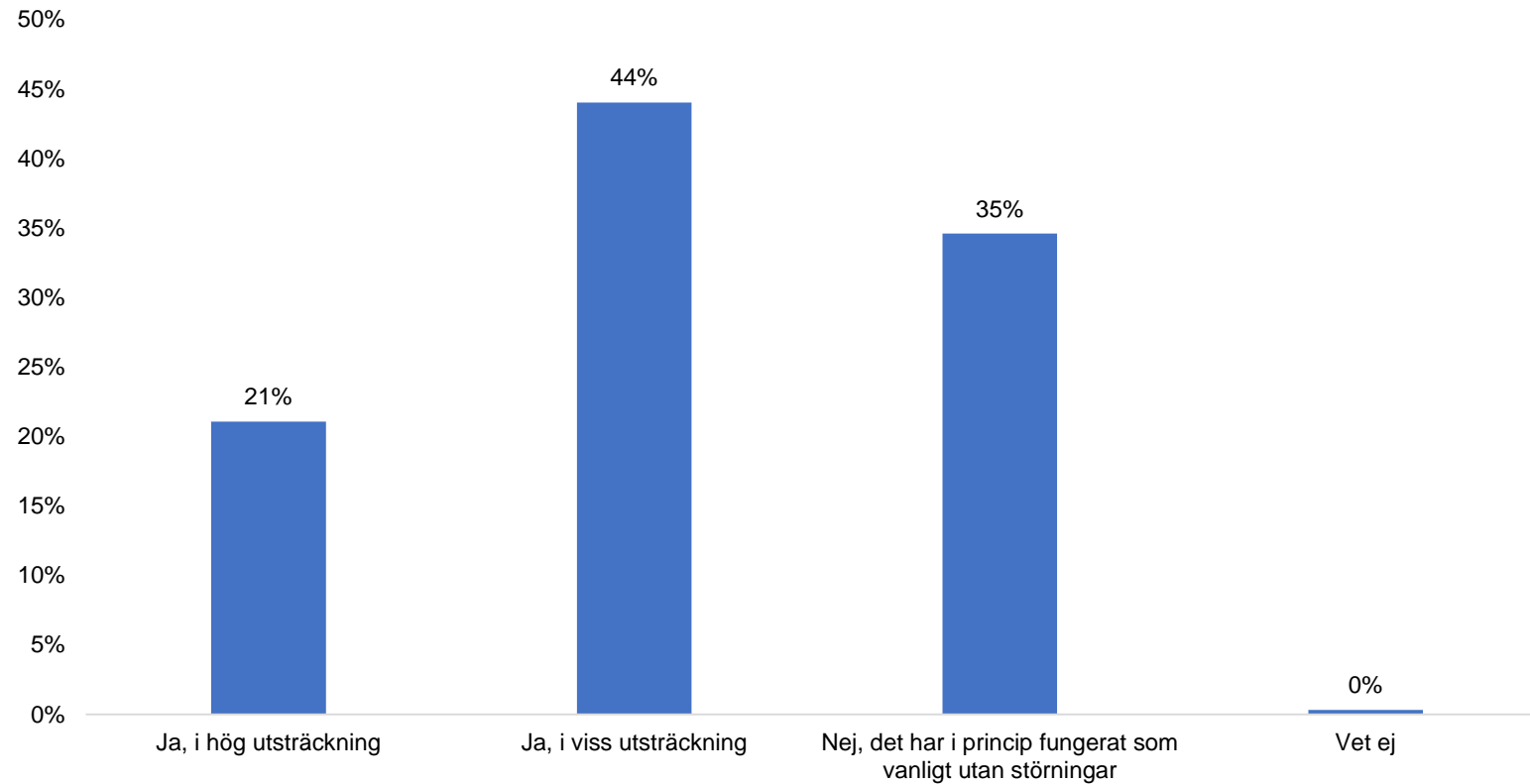
Har ni upplevt finansierings- eller likviditetsproblem på grund av coronaviruset?

Störst problem med sin finansiering och likviditet har fortsatt företag som arbetar med livsmedel, kläder och skor samt annan partihandel.

Sammantaget noterar 51 procent (43) av partihandlarna i viss eller hög utsträckning problem med sin finansiering eller likviditet. Det är en tydlig ökning mot förra veckan då motsvarande siffra var 43 procent och veckan före det, då motsvarande andel var 34 procent.

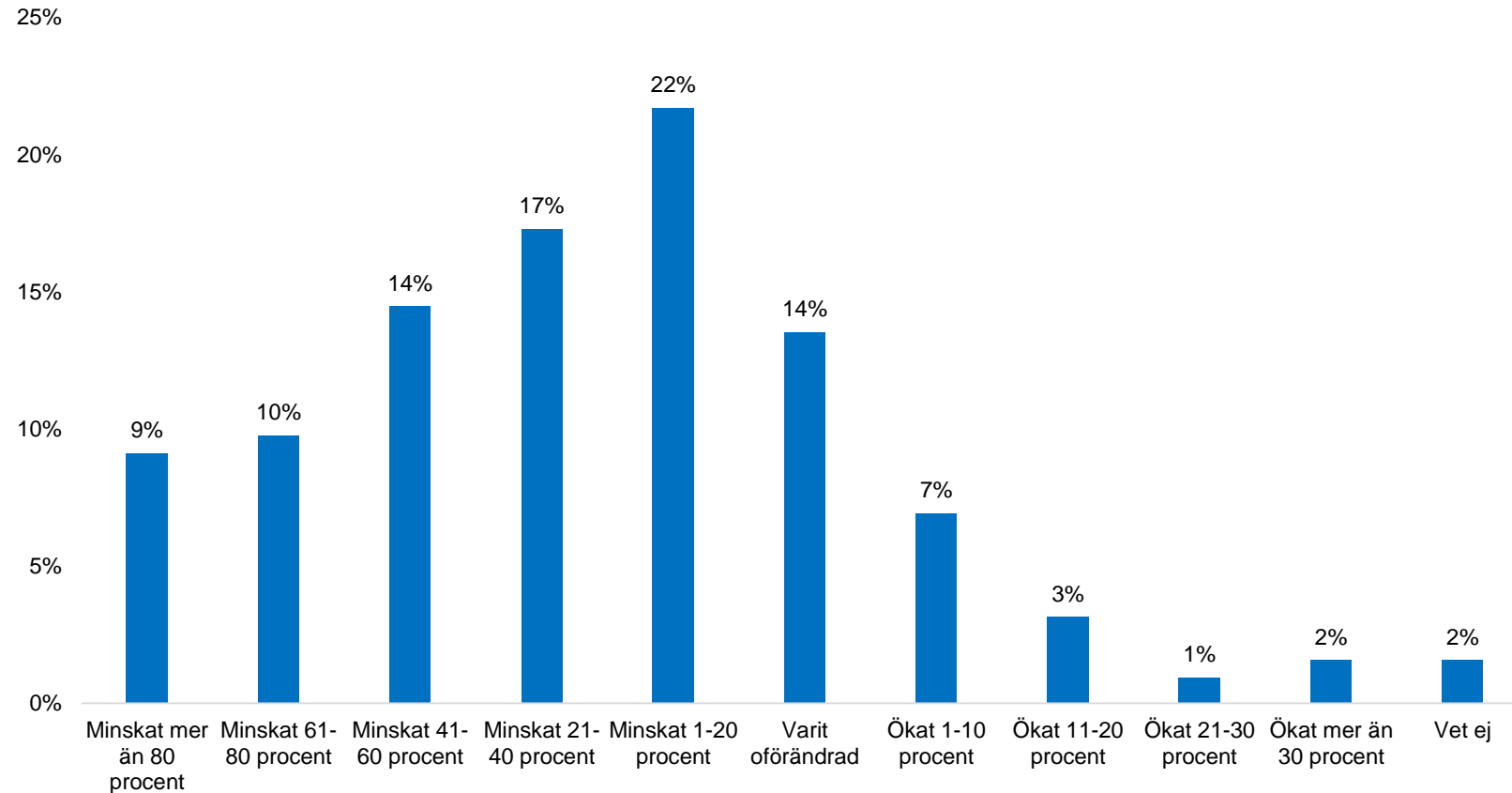
Har ni råkat ut för störningar i varutillförseln på grund av coronaviruset den senaste veckan?

Mest störningar i varutillförseln rapporterar fortsatt företag som arbetar med *livsmedel, kläder och skor* samt annan partihandel.

Sammantaget noterar 65 procent (61) av partihandlarna i viss eller hög utsträckning störningar i varutillförseln.

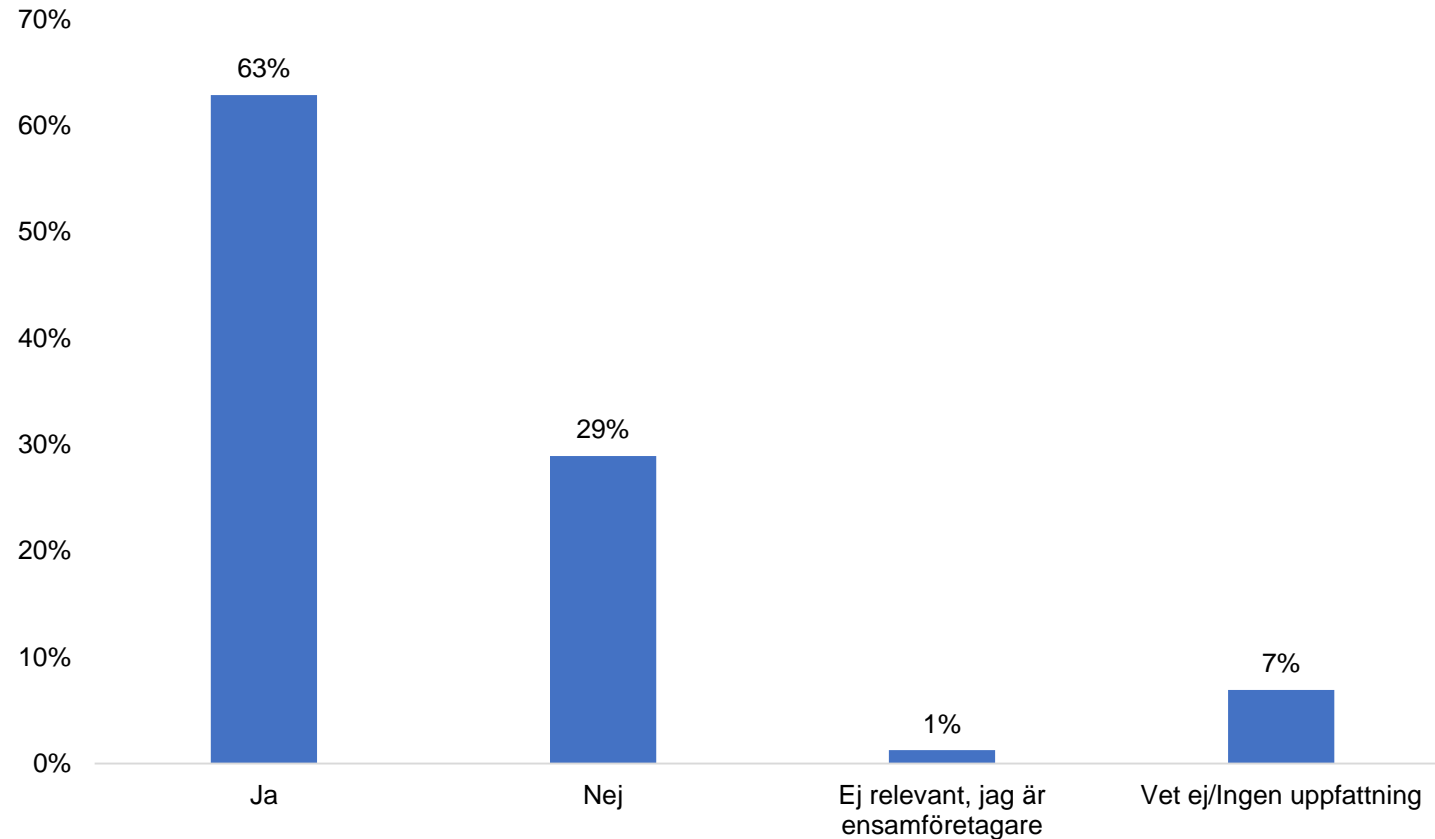
Hur har försäljningen förändrats den senaste veckan jämfört med motsvarande vecka förra året?

33 procent av partihandlarna (32) rapporterar minskad omsättning med minst 40 procent. För 19 procent av företagen (17) har omsättningen minskat mer än 60 procent.

Sammantaget noterar 72 procent av partihandlarna en minskad omsättning (75), medan endast 13 procent (18) uppger ökad omsättning. 14 procent uppger oförändrad omsättning.

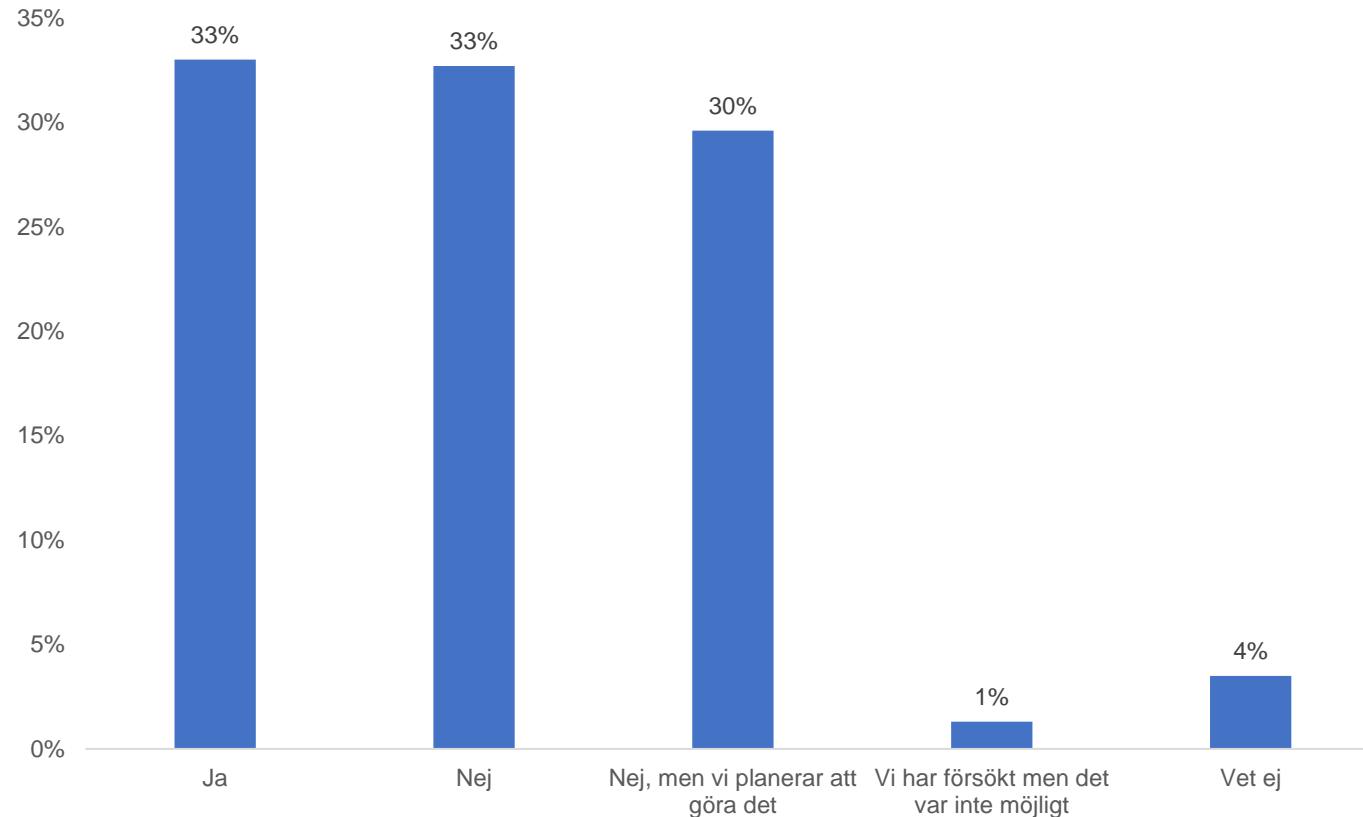
Har ni redan minskat, eller räknar ni med att minska bemanningen i ert företag med anledning av coronaviruset och dess följd effekter?

Bland Svensk Handels medlemsföretag inom *partihandeln* är det 63 procent (63) som räknar med att minska bemanningen med anledning av coronavirusets följd effekter. Vi frågar också om hur många personer de räknar med att minska personalstyrkan samt hur många av kvarvarande anställda som kommer att få arbeta färre timmar.

När enkätsvaren räknas upp till att gälla *hela partihandeln* så motsvarar detta att ungefär 35.000 jobb försvinner, och att därutöver 80.000 personer kommer att beröras av färre arbetstimmar.

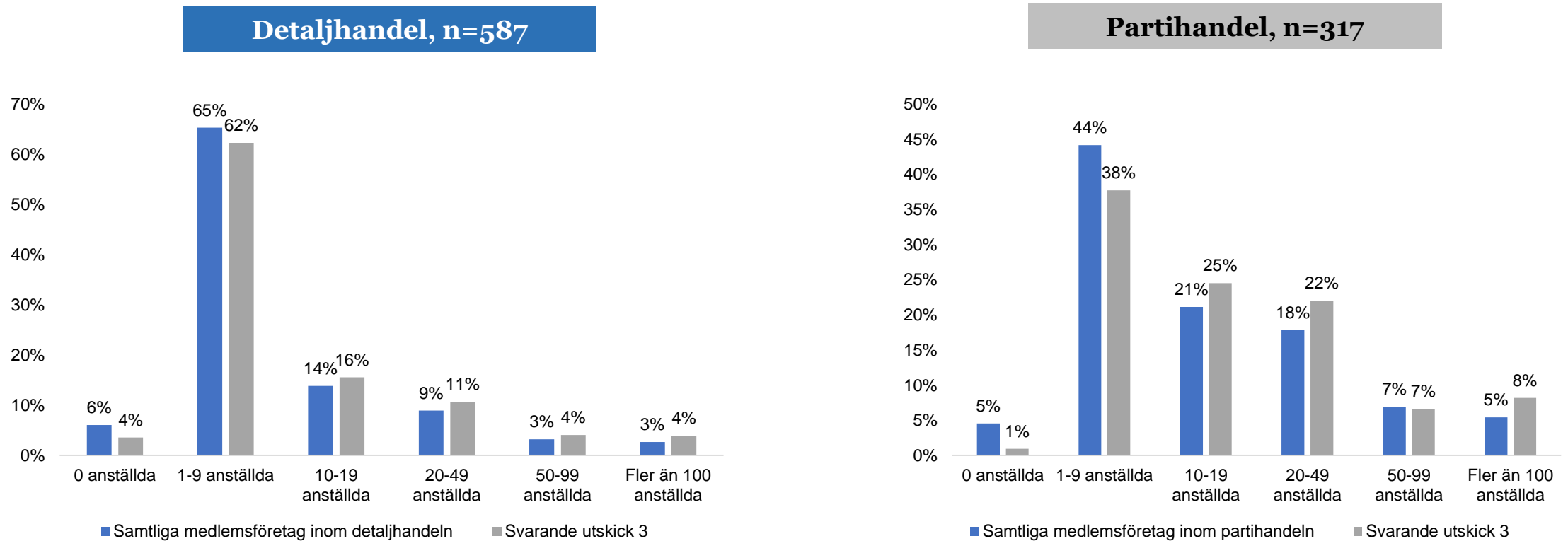
Använder ni er av den nya möjligheten till så kallat korttidsarbete (korttidspermittering) för att reducera personalkostnader och minska arbetad tid?

En tredjedel av *partihandlarna* uppger att de använder sig av korttidsarbete och ytterligare 30 procent planerar att göra det. En mindre grupp har försökt utan att det varit möjligt att få en överenskommelse till stånd.

Korttidsarbete är särskilt vanligt förekommande inom Virke och byggmateriel, Kläder och skor samt Annan partihandel.

Svarsfördelning bland parti- och detaljhandelsföretagen

De 904 enkätsvaren fördelar sig i stort sett som den totala medlemsstocken är fördelad. Viss överrepresentation finns inom partihandeln för företag med fler än 100 anställda. Vid skattningarna av effekten för hela handeln när det gäller färre anställda och antal personer som berörs av färre timmar så har svarsunderlaget viktats för att motsvara fördelningen i hela handeln.